

східнослов'янських мовах в останні десятиріччя, ілюструючи взаємодію національного та іншомовного на морфемному та словотворчому рівнях, бо "мовна актуальність є реалізацією мовних потенцій тих сфер, де є наявною та чи інша упорядкованість конститuentів уїхніхвзаємозв'язках".

Процеси гібридизації заслуговують поглибленого вивчення на багатому і різностильовому матеріалі національної мови. Це дозволить описати специфіку "входження" запозичень (наприклад, із дистантно споріднених мов) у лексико-семантичні та словотворчі зв'язки з автохтонними морфоелементами як оригінальний спосіб неологізації. Типологію морфемної гібридності у сфері національної термінології на матеріалі близькоспоріднених російської та української мов досліджується у багатьох роботах.

Юридичні терміни входять у правову літературу різних жанрів. Дискурсний аналіз свідчить про те, що терміни є інтеркатегоріальні та інтердисциплінарні. Створення юридичних терміноелементів зумовлено передусім суспільними процесами, міжсоціальними процесами та відносинами. Терміни різних галузей знань утворюють в українській мові свої системи з внутрішньою впорядкованістю компонентів. Знайти оптимальну відповідність цих систем - важливе завдання сучасної філологічної науки.

ТРАГІЧНИЙ ЛІТОПИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Доп. - Гайдіна Ю.В., ЖТ-41.
Наук. кер. – доц. Євграфова А.О.

В історії української мови було чимало драматичних моментів: вона не раз офіційно заборонялася, ставилась "під сумнів", лукаво витискувалася з різних сфер ужитку царською (у ХІХ ст.) або ж радянською (у ХХ ст.) владою заради "общерусского языка"...Причому кожного разу лінгвістичні

проблеми набували гострополітичного характеру. Перегорнімо декілька сторінок цього сумного літопису.

1654р.- Переяславська рада, якою започаткований український лінгвоцид.

1693р.- московський патріарх забороняє ввозити до Москви українські книги, попередньо сповна використавши їх. Наказами Петра I 1708,1709,1720,1721,1726рр. було замінено кирилицю на гражданку, яка абсолютно не відповідала фонетико-морфологічній природі нашої мови, що перервало нормальний розвиток українського правопису на два століття, закувавши мову в чужу уніформу й силоміць поєднавши її з граматичними законами російської мови.

1720р. Петро I вводить цензуру на українські видання і згодом в цілому забороняє книгодрукування українською мовою.

1729р. Петро II звелів переписати з української мови на російську всі державні постанови і розпорядження.

1753р.- вводиться заборона викладати українською мовою у Києво-Могилянській академії, яка була головним науковим центром української культури.

1817р. Києво-Могилянська академія була закрита.

1834р.- починається масове вивезення архівних документів з України до Петербурга.

1863р. вводиться Валуєвський циркуляр, яким заборонялося видавати підручники, літературу українською мовою на тій підставі, що такої мови не існує. Найзнаменитіша фраза валуєвського листа -“ никакого особенного малороссийского языка не было, нет и быть не может”- цитувалася в українській публіцистиці безліч разів.

1876р. Емський указ Олександра II заборонив привозити українські книжки, друкувати твори й перекладати “ на том же наречии”.

1888р. Олександр III заборонив вживати українську мову в офіційних установах і давати українські імена під час хрещення.

1895р. видано розпорядження про заборону друкувати українські книги для дітей.

Цей сумний перелік українського лінгвоциду, на жаль, можна продовжувати. Русифікація української мови не лише нищила нашу мову, вона знищувала нашу історію, нашу сутність. Про трагічну історію української мови слід пам'ятати, щоб не прогавити свою мову вже за часів незалежності.

ІВАН БАГРЯНИЙ – ПУБЛІЦИСТ

Доп. – Кльова М., група ЖТ-41.
Наук. кер. - ст. викл. Садівничий В.О.

Кожен, хто познайомиться з творчістю Івана Багряного, дізнається про його життєвий шлях, буде немало подивований людинолюбству, яке письменник не втратив ні в тюремних застінках, ні в засланні...

Народився І.Багрянний 2 жовтня 1906 року в Охтирці. Шестирічним його віддали до початкової церковно-парафіяльної школи, після закінчення якої навчався у вищій початковій школі, Охтирській технічній гімназії та в Краснопільській художньо-керамічній школі. Працював то в цукроварні, то в міліції, то на шахтах Донбасу, то журналістом. Потім навчався в Київському художньому інституті. У 1932 р. заарештований. Під час окупації Охтирки німцями редагував газету "Голос Охтирщини". За антигітлерівську п'єсу "Генерал" ледь не поплатився життям. Після війни довго поневірявся, доки не оселився в Новому Ульмі (Німеччина). Тут він заснував Українську Револьюційну Демократичну партію та газету "Українські вісті". Тут 25 серпня 1963 р. помер. Тут створив цілу низку літературно-художніх та публіцистичних творів.

Однією з головних тем публіцистики І.Багряного було викриття системи більшовицького терору, показ жорстоких і підступних методів роботи каральних органів. А ще – Україна, яка була для нього органічною сферою виявлення політичної, інтелектуальної й творчої енергії. Багатьма європейськими